

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

24 вересня 2020 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№ 55

Як відомо, 28 серпня 2020 року Конституційний Суд України ухвалив Рішення № 10-р/2020 у справі за конституційним поданням Верховного Суду щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень постанови Кабінету Міністрів України "Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів", положень частин першої, третьої статті 29 Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік", абзацу дев'ятого пункту 2 розділу II "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік".

Зазначеним Рішенням Конституційного Суду України визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення:

- частин першої, третьої статті 29 Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" від 14 листопада 2019 року № 294-IX зі змінами;

- абзацу дев'ятого пункту 2 розділу II "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" від 13 квітня 2020 року № 553-IX (далі – Закон №553).

Зазначені положення законів визнані неконституційними та втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

У пункті 4.3 Рішення Суду висловлена правова позиція, відповідно до якої обмеження відповідних виплат (заробітної плати, грошового забезпечення працівників, службових і посадових осіб органів законодавчої та судової влади) є допустимим за умов воєнного або надзвичайного стану. Однак такого роду обмеження має запроваджуватися пропорційно, із встановленням чітких часових строків та в жорсткій відповідності до Конституції та законів України.

Щодо застосування обмежень у виплаті суддівської винагороди Суд вказав, що таке обмеження також може застосовуватися й до суддів, однак після закінчення терміну його дії втрачені у зв'язку з цим обмеженням кошти необхідно компенсувати відповідними виплатами, оскільки суддівська винагорода є складовим елементом статусу судді, визначеного Конституцією України.

Одночасно, 24 квітня 2020 року у рішенні № 21 Рада суддів України висловлювалася, що:

- положення частини третьої статті 29 Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" в редакції Закону № 553-ІХ в частині обмеження заробітної плати, суддівської винагороди, грошового забезпечення суддям, суддям Конституційного Суду України, членам Вищої ради правосуддя, членам Вищої кваліфікаційної комісії суддів України є такими, що суперечать статті 6, частині першій статті 8, частинам першій, другій статті 126, частині другій статті 148-1, частині першій статті 149, частині першій статті 153 Конституції України;

- положення підпункту 1 пункту 11 Закону № 553-ІХ, відповідно до яких з Розділу "Прикінцеві положення" Закону України "Про державний бюджет України на 2020 рік" виключено пункт 11, яким доручалось Кабінету Міністрів України за підсумками виконання Державного бюджету України у першому кварталі 2020 року розглянути питання щодо збільшення видатків Державній судовій адміністрації України на забезпечення здійснення правосуддя у необхідному обсязі є такими, що суперечать статті 6, частині першій статті 8, частині першій статті 58, частинам першій, другій статті 126 Конституції України.

Також, вказаними рішенням Рада суддів України звертала увагу, що заходи економії, передбачені Законом № 553-ІХ в частині обмеження суддівської винагороди й оплати праці посадових осіб органів суддівського врядування, не мають загального та систематичного характеру для усього публічного сектору, є непропорційними, оскільки встановлений цим Законом єдиний розмір максимальної заробітної плати чи винагороди більшою мірою обмежує фінансування саме судової гілки влади порівняно з представниками законодавчої та виконавчої гілок влади.

Однак представники законодавчої та виконавчої гілки влади не дослухалися до застережень органів суддівського врядування та самоврядування із вказаного приводу, що фактично призвело до застосування обмежень, які мають усі ознаки неконституційних, і таких, що прямо суперечать міжнародним стандартам та підривають функціонування судової гілки влади, як незалежної інституції.

Крім того, відповідно до вказаного рішення Ради суддів України розрахунок суддівської винагороди у період дії неконституційних норм Закону №553 здійснювався у повному обсязі, а обмеження максимального її розміру застосовувалось до загальної суми розрахованої суддівської винагороди.

За інформацією наданою Раді суддів України суми недовиплаченої суддівської винагороди внаслідок дії неконституційних норм у 2020 році місцевим та апеляційним судам становить 1 125 млн. 533 тис. 50 грн., для Верховного Суду становить 149 млн. 997 тис. 003,59 грн., для Вищого антикорупційного суду становить 16 млн. 268,1 тис. грн.

Після ухвалення Конституційним Судом України згаданого рішення, до Ради суддів України надходять чисельні звернення від судів з питання компенсації виплат суддівської винагороди.

У Ради суддів України відсутня інформація про недостатність коштів, необхідних для покриття відповідних сум компенсації суддівської винагороди, у Верховного Суду та Вищого Антикорупційного суду України.

В той же час у судах першої та апеляційної інстанцій відповідні кошти відсутні, а тому виникає необхідність звернення до Кабінету Міністрів України з вимогою виділити необхідні для цієї мети кошти.

Відповідно до статті 133 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" Рада суддів України є вищим органом суддівського самоврядування та діє як виконавчий орган з'їзду суддів України, розробляє та організовує виконання заходів щодо забезпечення незалежності судів і суддів, правового захисту судів, соціального захисту суддів та їхніх сімей та приймає рішення з цих питань.

Заслухавши та обговоривши інформацію Голови Ради суддів України Моніча Б.С. щодо виконання Рішення Конституційного Суду України №10-р/2020 від 28.08.2020 року, відповідно до статей 126 – 134 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та Положення про Раду суддів України, затвердженого рішенням Х позачергового з'їзду суддів України 16 вересня 2010 року (з подальшими змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а :

Звернутись до Кабінету Міністрів України з вимогою про виділення додаткових коштів для компенсації виплат суддівської винагороди судам першої та апеляційної інстанції в розмірі **1 125 млн. 533 тис. 50 грн.** відповідно до Рішення Конституційного Суду України від 28 серпня 2020 року № 10-р/2020.

**Голова
Ради суддів України**

Б.С. Моніч